

Toelichting Wettelijk Quotum en Banenafspraken in het (aangekondigde) vervallen onderscheid tussen markt en overheid

1. Context

In het Breed Offensief is te lezen dat het onderscheid tussen markt en overheid zal komen te vervallen. Voornemen van het Kabinet is dat rond de zomer 2019 door middel van wetwijzigingen gestand te doen. Tot dan geldt de huidige wet- en regelgeving, hetgeen inhoudt dat de sectoren overheid en onderwijs gehouden zijn in het jaar 2019, 2,14% van het aantal verloonde uren te laten bestaan uit mensen die zijn ingeschreven in het Landelijk Doelgroepregister van UWV.

2. Wat betekent het opheffen van het onderscheid tussen overheid en markt voor mij als overheidswerkgevers?

Het onderscheid tussen overheid en markt zal in de banenafspraken en quotumregeling komen te vervallen. Dit betekent dat overheidswerkgevers veel meer mogelijkheden hebben om banen te realiseren. Werkgevers kunnen bijvoorbeeld met andere werkgevers samenwerken om banen te verwezenlijken. Ook kunnen banen via inkoop van diensten meetellen: alle seinen op groen om keihard aan de slag te gaan met de inhaalslag!

Voorbeelden over hoe dat er voor u uit kan zien is hier te zien:

<https://www.denormaalstezaak.nl/initiatieven/proeftuin-partnerships-voor-meer-banen/>

en hier:

<https://www.maatwerkvoormensen.nl/>

- Tegelijkertijd blijven overheidswerkgevers verantwoordelijk voor hun aandeel van 25.000 in het totaal van 125.000 extra banen. Er verandert dan ook niets in de aantallen banen die werkgevers moeten realiseren.

3. 'Rekenregels'

Voor wie een slagje dieper wenst te gaan hoe gekomen is tot 2,14% in 2019 kan de 'Rekenregels' bekijken in [de ministeriële regeling van SZW, gepubliceerd in de Staatscourant](#).

SZW reikt het Wettelijk Quotumpercentage aan dat overheidswerkgevers houvast biedt om op koers te blijven.

Toelichting daaruit:

'Omdat het huidige systeem op grond van de Wet banenafspraken en quotum arbeidsbeperking operationeel blijft tot het nieuwe systeem in werking treedt, moet aan de huidige wettelijke voorwaarden worden voldaan. Dat betekent dat, ondanks de voorgestelde opschorting van de quotumheffing, het quotumpercentage voor 2019 gepubliceerd moet worden. De quotumregeling in de sector overheid is immers nog steeds geactiveerd. Door de voorgestelde opschorting zullen er echter tot 1 januari 2022 geen quotumheffingen worden opgelegd'.

4. 'Wettelijk Quotum is hoger dan de Banenafspraken'.

In het quotumpercentage is het aantal banen uit de nulmeting verdisconteerd, in tegenstelling tot de brief van de minister van BZK in 2014. De banenafspraken is een afspraak over éxtra banen bovenop de nulmeting van eind 2012. Het is een macro afspraak: 100.000 voor de markt, 25.000 voor de overheid. Bij de vaststelling van het quotumpercentage heeft SZW de nulmeting bij de overheid (op macro-niveau) meegenomen. Omdat bij veel werkgevers (op micro-niveau) sprake was van uitstroom uit de nulmeting, leek het alsof het quotumpercentage veel zwaarder/hoger was dan de aantallen van de banenafspraken. Het quotumpercentage geldt immers over het gehele personeelsbestand. Als er uit een deel van dat bestand uitstroom is van de doelgroep, lijkt het als of het percentage hoger is dan de banenafspraken.

Zie ook bijlage I.

5. Termijn

Voor de markt geldt als einddatum 2026, voor de overheid 2024.

Het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat de termijn voor de overheid gelijk getrokken wordt met die van de markt. De wettelijke uitwerking van de vereenvoudiging zal hierover duidelijkheid bieden.

Bijlage I

Waardoor lijkt het WQ overheidsbreed hoger t.o.v.d. banenafspraken en is dit voor een aantal sectoren ook zo.

AdR, datumversie 15122017

Diverse sectoren hebben geconstateerd dat de opgave per sector voor de banenafpraak verschilt met de opgave voor het quotum. Dat klopt. De verdeling van de banenafpraak tussen de sectoren ging uit van de verdeling van de 25.000 EXTRA banen. Met activering van het quotum worden ook de banen uit de *nulmeting* meegenomen. Het percentage van 1,93 van het aantal verloonde uren moet gevuld worden met *nieuwe banen* óf reeds *bestaande banen* voor de doelgroep.

De banen in de nulmeting moeten binnen de Banenafpraak gevuld blijven, maar zijn in de eerdere toedeling bij brief van BZK 19 maart 2014 niet meegenomen.

Bij het bepalen van het quotum is de nulmeting wel meegeteld en die zijn nu zichtbaar geworden in het quotumpercentage. De systematiek van het quotum staat niet toe de nulmeting te verdelen over de sectoren waar de banen in 2013 waren.

- En dát heeft als gevolg dat sectoren die (veel) minder banen dan gemiddeld bij de overheid hadden ten tijde van de nulmeting, nu een (forse) inhaalslag moeten maken.
- Hoe dat voor uw sector uitpakt kunt u zien op bijlage A in dit document:
[Quotumrealisatie tweemeting + additionele opgave = 1,93%](#)
[Noot: de tabel gaat alleen over de reguliere dienstverbanden.](#)
 Inleen kon door SZW niet worden meegenomen.
 Als het aantal inleenverbanden (2018) bij u bekend is, kunt u dat op de additionele opgave in mindering brengen.

Gevraagd is om inzichtelijk te maken wat de opgave per sector is onder de banenafpraak en onder de quotumwet. Dit is niet mogelijk, doordat toedeling van het aantal banen bij de brief van BZK is gebaseerd op het aantal FTE per sector in 2013. Anno 2017 is de sectoromvang gewijzigd. Als u wilt weten hoeveel banen er voor uw sector gelden kunt u in de Quotumcalculator het huidige aantal FTE voor uw sector invullen.

Hieronder wordt het verschil tussen quotum en banenafpraak nog nader verklaard.

Strikt genomen is het aantal banen nu het Wettelijk Quotum (WQ) is ingegaan voor de overheid als geheel, zo goed als onveranderd.

Bij de *Banenafpraak* ging het bij de overheid om:

- a. het in stand houden van het aantal bestaande banen volgens de nulmeting: 13.504 +
- b. de éxtra banen van 25.000.
- c. banen uit de quotumgroep: 1.922.

Categorie c is 'Groep 6': zie document verschil Banenafpraak en Quotumheffing Overheid.

Dus tijdens Wettelijk Quotum gaat het in totaal om:

1. bestaande banen nulmeting : 13.504
2. extra banen : 25.000
3. banen quotumgroep : 1.922 +
40.426 Wettelijke Banen.

Dan is er de door SZW gehanteerde formule (zie bijlage: notitie quotumpercentage SZW voor toelichting op de formule).

$$\text{Quotumpercentage} = \frac{(A+B) \times C + F \times G}{D \times E}$$

Daarbij is uitgegaan van 926.321 FTE werkzaam bij de overheid.

Als die 926.321 in de door SZW goedgekeurde en nagerekende quotumcalculator wordt ingevuld met als datum 2024, en FTE 36 uur, wordt uitgekomen op **40.453 Wettelijke Banen**.

Met nog geen 30 banen verschil, ligt dit heel dicht tegen de eerdere 40.426 aan.

(dat verschil kan worden veroorzaakt doordat b.v niet elke sector met een FTE van 36 uur werkt).

- Waardoor lijkt het aantal bijna verdubbeld?
 1. Overheden hebben naar alle waarschijnlijkheid vooral de focus gehad op de éxtra banen en
 2. minder focus op het op volume houden van het aantal banen uit de nulmeting
 3. een sector moet nu 'inlopen' als ze (ver) onder het *gemiddeld aantal overheidsbanen* uit de nulmeting zaten ten tijde van de nulmeting.

Met het WQ is dus het onderscheid tussen de banen uit de nulmeting en de extra banen vervallen: nu wordt gesproken over het wettelijk aantal te realiseren banen.

Voor het jaar 2018 is het aantal wettelijk te realiseren banen vastgesteld op 1,93% van het totaal aantal verloonde uren per overheidswerkgever.

Het totaal aantal wettelijke banen te behalen door de overheid in 2024, telt dus uiteindelijk op tot 40.426.

In deze worden sowieso voor de sectoren Defensie, Politie en J&V|DJI de aantallen FTE nog verminderd.

Het in mindering brengen van FTE bij deze sectoren slaat een flink gat in het totaal aantal banen dat de overheid moet gaan realiseren.

Op welke wijze dit wordt opgelost is nog onbekend.

Samenvattend / aanvullend:

- Basis voor het nulmeting aantal is het landelijk gemiddelde bij de overheid als geheel (en dus niet het nulmeting aantal per sector).
- Sectoren die onder dit landelijke gemiddelden zitten, moeten een inhaalslag maken
- Het Wettelijke Quotum kan worden ingetrokken volgend op het jaar dat de overheid het WQ heeft gehaald; in dat opvolgende jaar treedt de Banenafpraak weer in werking.
- Zie bijlage A

Verder over het WQ:

- Individuele werkgevers worden aangesproken op het realiseren van het Wettelijk Quotumpercentage
- Heffing: € 5000,= per niet vervulde baan van 25,5 uur per week
- Heffing wordt over het jaar 2018 niet geïnd
- Wettelijk Quotumpercentage loopt jaarlijks op, tot ca. 3% in 2023 = 40.426 banen voor mensen uit het Doelgroepregister UWV.

Noot: met ingaan van het WQ is de brief van minister BZK van 19 maart 2014 vervallen.

Die vervallen brief gaat over toedeling van de extra banen naar sectoren op basis van FTE.

Wat betekent de quotumregeling voor mijn organisatie? Verskil tussen toedeling BZK en quotumregeling

- Bij de toedeling BZK is geen rekening gehouden met het aantal banen in de nulmeting
- Het aantal banen in de nulmeting bij de meeste sectoren is lager dan het landelijk gemiddelde bij de overheid. De meeste sectoren moeten hierdoor een inhaalslag maken.
- Let op: onderstaand percentages hebben alleen betrekking op reguliere dienstverbanden en niet op inleenverbanden.

Tabel 2: Quotumrealisatie van reguliere banen bij overheidswerkgevers				
Sector	Quotumrealisatie nulmeting	Quotumrealisatie twee-meting	Verandering t.o.v. nulmeting	Additionele opgave in %
Rijk	0,13%	0,31%	0,17%	1,62%
Gemeenten	1,33%	0,85%	-0,48%	1,08%
Provincies	0,17%	0,41%	0,24%	1,52%
Waterschappen	0,14%	0,32%	0,18%	1,61%
Primair Onderwijs	0,52%	0,35%	-0,17%	1,58%
Voortgezet Onderwijs	0,23%	0,27%	0,05%	1,66%
Middelbaar Beroepsonderwijs	0,22%	0,31%	0,09%	1,62%
Hoger Beroepsonderwijs	0,15%	0,33%	0,19%	1,60%
Wetenschappelijk Onderwijs	0,21%	0,27%	0,06%	1,66%
Onderzoekinstellingen	0,17%	0,42%	0,25%	1,51%
Universitair Medische Centra	0,08%	0,21%	0,13%	1,72%
Defensie	0,09%	0,09%	0,00%	1,84%
Politie	0,07%	0,06%	-0,01%	1,87%
Gemeenschappelijke regelingen	0,18%	0,28%	0,11%	1,65%
Overig, B3	0,30%	0,26%	-0,04%	1,67%
Totaal	0,39%	0,35%	-0,04%	1,58%